

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра гідробіології та іхтіології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету тваринництва та
водних біоресурсів
 Руслан КОНОНЕНКО
« 14 » 05 2026 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри гідробіології та
іхтіології
Протокол № 11 від «12» травня 2026 р.
 Наталія РУДИК-ЛЕУСЬКА

РОЗГЛЯНУТО
Гарант ОП Водні біоресурси та
аквакультура
 Меланія ХИЖНЯК

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицини
Спеціальність Н5 Водні біоресурси та аквакультура
Освітня програма Водні біоресурси та аквакультура
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
Розробники: доцент кафедри гідробіології та іхтіології, к.вет.н., доцент Руслан
КОНОНЕНКО, доцент кафедри гідробіології та іхтіології, PhD, доцент Аліна
МАКАРЕНКО

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра гідробіології та іхтіології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

«14» травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицини

Спеціальність Н5 Водні біоресурси та аквакультура

Освітня програма Водні біоресурси та аквакультура

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники: доцент кафедри гідробіології та іхтіології, к.вет.н., доцент Руслан

КОНОНЕНКО, доцент кафедри гідробіології та іхтіології, PhD, доцент Аліна

МАКАРЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної практики *Навчальна практика зі «Вступу до спеціальності» спрямована на розвиток у здобувачів мотивації до навчання, усвідомлення важливості обраної професії, ознайомлення з основними принципами сталого використання водних екосистем, а також формування екологічної культури.*

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Спеціальність	<i>Н5 Водні біоресурси та аквакультура</i>
Освітня програма	<i>Водні біоресурси та аквакультура</i>
Характеристика навчальної практики	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	<i>60</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>2</i>
Кількість змістових модулів	-
Курсовий проект (робота)	-
Форма контролю	<i>залік</i>
Показники навчальної практики для денної форми здобуття вищої освіти	
	Форма здобуття вищої освіти
	денна
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>
Семестр	<i>2</i>
Лекційні заняття	-
Практичні, семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>30 год.</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної практики

Мета навчальної практики «Вступ до спеціальності» полягає у формуванні у здобувачів початкових професійних знань, умінь та навичок, які стосуються спеціальності, а також у розумінні сучасних тенденцій розвитку водних біоресурсів та аквакультури. Здобувачі отримують можливість ознайомитися з сучасними досягненнями науки та технологій у сфері аквакультури, організацією виробничих процесів, методами контролю та управління якістю водних ресурсів. Це створює базу для подальшого ефективного засвоєння професійних дисциплін і виконання практичних завдань у рамках освітньої програми.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК-10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-9. Здатність сприймати нові знання в галузі водних біоресурсів та аквакультури та інтегрувати їх з наявними.

Програмні результати навчання (ПНР):

ПРН-1. Володіти вільно державною мовою, зокрема спеціальною термінологією, вільно спілкуватися усно і письмово з професійних питань.

ПРН-11. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області досліджень.

ПРН-13. Знати та розуміти елементи рибництва (гідроекології, гідротехніки з основами проектування рибницьких підприємств, генетики, розведення та селекції, годівлі риб, іхтіопатології, економіки рибницьких підприємств).

ПРН-15. Розуміти зв'язки водних біоресурсів та аквакультури із зоологією, хімією, біологією, фізикою, механікою, електронікою та іншими науками.

ПРН-19. Вміти працювати самостійно, або в групі, отримувати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

2. Бази практик

Місця проведення навчальної практики: Навчально-науково-виробнича лабораторія «Водні біоресурси та аквакультури ім. В. М. Кондратюка» факультету тваринництва та водних біоресурсів НУБіП України; навчально-наукова виробнича лабораторія рибництва кафедри аквакультури НУБіП України (смт. Немішаєве); Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм; Рибоохоронний патруль; Інститут рибного господарства НААН України; Інститут гідробіології НАН України; рибницькі господарства та фермерські рибні господарства; студії аквадизайну та акваферми.

3. Організація проведення навчальної практики

Навчальна практика «Вступ до спеціальності» проводиться через організацію тематичних екскурсій, а також виконання як індивідуальних, так і

групових завдань. Основна мета практики – ознайомлення здобувачів з основами професійної діяльності у сфері водних біоресурсів та аквакультури.

Під час практики ознайомлюються з сучасними технологіями, обладнанням і методами, що застосовуються у сфері водних біоресурсів, а також із специфікою роботи фахівців цієї галузі.

У перші дні практики здобувачі отримують індивідуальні завдання для самостійної роботи, які виконуються протягом проходження практики. Завдання спрямовані на розвиток у здобувачів професійних компетенцій та закріплення отриманих теоретичних знань. За результатами самостійної роботи здобувачі оформляють звіт, який подається викладачеві для перевірки.

Перед початком практики здобувачів ознайомлюють із програмою її проведення, правилами охорони праці та технікою безпеки під час роботи.

Практика проводиться у липні. Здобувачі працюють згідно з програмою практики під керівництвом викладача.

4. Зміст навчальної практики

Орієнтовна структура змісту навчальної практики із розподілом навчального часу наведена у таблиці 1.

День тижня	Тема	Кількість годин
1	Ознайомлення здобувачів з метою, основними завданнями, порядком проходження навчальної практики. Отримання відомостей про правила техніки безпеки. Розподіл індивідуальних завдань серед здобувачів освіти. Ознайомлення з основами майбутньої професійної діяльності у сфері водних біоресурсів та аквакультури.	6
2	Відвідування Музею води з метою ознайомлення з роллю водних ресурсів у природних екосистемах і господарській діяльності людини, основами водопостачання та водовідведення, властивостями води, її значенням для функціонування водних біоресурсів та розвитку аквакультури.	6
3	Ознайомлення з діяльністю підприємства з утримання та реалізації гідробіонтів. Вивчення технологій тимчасового утримання прісноводних і морських видів риб та безхребетних, особливостей функціонування систем водопідготовки, аерації, біофільтрації та підтримання оптимальних параметрів водного середовища для забезпечення життєздатності й товарної якості об'єктів аквакультури.	6

4	Ознайомлення з діяльністю повносистемного рибного господарства Навчально-науково-виробничої лабораторії кафедри аквакультури, вивчення технологій вирощування риби, а також особливостей відтворення і розведення об'єктів аквакультури на різних етапах їхнього розвитку.	6
5	Ознайомлення з роботою студії аквадизайну: технологіями розведення декоративних риб, проектуванням та облаштуванням акваріумів, особливостями підбору обладнання, рослин і декоративних елементів, а також доглядом за декоративними гідробіонтами.	6
6	Ознайомлення з науково-дослідними установами, основними напрямками наукових досліджень у галузі аквакультури та водних біоресурсів. Ознайомлення з методами наукових досліджень, що використовуються в лабораторіях. Обговорення важливості наукових досліджень для розвитку рибного господарства та аквакультури, а також можливості застосування результатів досліджень на практиці.	6
7	Ознайомлення з державними структурами охорони водних біоресурсів (із законодавчими аспектами охорони водних біоресурсів, роллю органів державної влади у регулюванні використання та збереження водних ресурсів).	6
8	Ознайомлення з сучасними методами моніторингу водних ресурсів та екологічного стану водойм, використанням технологій автоматизованого моніторингу якості води та екосистем, а також практичними аспектами контролю водних біоресурсів для забезпечення їх сталого використання.	6
9	Узагальнення отриманого матеріалу (опрацювання отриманих даних, аналіз проведених спостережень та виконаних завдань; оформлення щоденника практики (заповнення розділів, які стосуються кожного відвідування); підготовка звіту за результатами практики (згідно з вимогами програми).	6
10	Підготовка до заліку та підсумки практики (захист звіту, аналіз практики, обговорення здобутих знань і навичок, оцінювання роботи здобувачів освіти).	6
Усього годин		60

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Вовк Н. І., Божик В. Й., Кононенко Р. В. Іхтіопатологія: підручник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ». 2023. 480 с.
2. Кондратюк В. М. Лососівництво. Том I. Підручник Затверджено вченою радою Національного університету біоресурсів та природокористування України (протокол від 28.08.2019 р., № 1) / Кондратюк В. М., Андриющенко А. І., Кононенко Р. В. Київ: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 410 с.
3. Кондратюк В. М. Лососівництво. Том II. Підручник Затверджено вченою радою Національного університету біоресурсів та природокористування України (протокол від 28.08.2019 р., № 1) / Кондратюк В. М., Андриющенко А. І., Кононенко Р. В. Київ: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 530 с.
4. Макаренко А. А., Шевченко П. Г., Рудик-Леуська Н. Я., Бузевич І. Ю., Кононенко І. С. Оптимізація технології вирощування життєстійкої молоді гібриду білого та строкатого товстолобів для зариблення водойм комплексного призначення [Монографія] / А. А. Макаренко, П. Г. Шевченко, Н. Я. Рудик-Леуська, І. Ю. Бузевич, І. С. Кононенко. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2022. 239 с.
5. Марценюк В. П., Марценюк Н. О. Розведення та селекція риб. Частина 1: навчальний посібник / В. П. Марценюк, Н. О. Марценюк. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 538 с.
6. Пилипенко Ю. В., Лобанов І. А., Шевченко П. Г., Шкарупа О. В., Сербов М. Г., Шекк П. В., Халтурин М. Б. Рибальство (промислове, любительське та спортивне): підручник. Херсон: Олді ПЛЮС, 2020. 654 с.
7. Шевченко П. Г., Пилипенко Ю. В., Рудик-Леуська Н. Я., Халтурин М. Б., Макаренко А. А., Климковецький А. А., Чередніченко І. С. Практикум з іхтіології (загальної і спеціальної). [навчальний посібник]. Херсон. Олді-Плюс, 2022. 583 с.
8. Aquatic Ecosystems in a Changing Climate / eds. Donat-P. Häder, Kunshan Gao. Boca Raton, FL: Boca Raton, FL, 2019. 318 p.
9. Makarenko, A., Mushtruk, M., Rudyk-Leuska, N., Kononenko, I., Shevchenko, P., Khyzhniak, M., Martseniuk, N., Glebova, J., Bazaeva, A., & Khalturin, M. The study of the variability of morphobiological indicators of different size and weight groups of hybrid silver carp (*Hypophthalmichthys spp.*) as a promising direction of development of the fish processing industry. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*. 2021. Vol. 15. P. 181–191.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Кафедра гідробіології та іхтіології

Звіт про навчальну практику з дисципліни

«Вступ до спеціальності»

Виконав (ла) студент (ка)

_____ курсу

_____ групи

Факультету

тваринництва та

водних біоресурсів

Спеціальність

Н5 Водні біоресурси та аквакультура

Керівник:

Оцінка:

Члени комісії:

Київ – 2026